

norsk epilepsiforbund
Karl Johans gate 7 – 0154 OSLO

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

05. oktober 2011

Høringssvar: Samhandlingsreformen - forskriftsendringer

I forbindelse med høringen Samhandlingsreformen - forslag til forskriftsendringer og nye forskrifter ønsker Norsk Epilepsiforbund (NEF) å avgi følgende høringssvar.

Ny forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter

Norsk Epilepsiforbund er i utgangspunktet positive til at kommunen får ta mer ansvar og gi pasienter oppfølging lokalt. Forutsetningen er at kommunene kan gi gode tilbud lokalt. NEF er bekymret for at det er en diskrepans mellom kommunenes evner, både i forhold til ressursbruk og faglighet. Resultatet blir at den videre behandlingen av utskrivningsklare pasienter blir tilfeldig og avhengig av kommunen vedkommende pasient tilhører.

Vi er også bekymret for situasjoner hvor det oppstår uenighet om hva pasienten har behov for av videre behandling og rehabilitering. I høringsnotatet blir det foreslått at spesialisthelsetjenesten skal avgjøre når en pasient er utskrivningsklar og at kommunen skal avgjøre om de har et forsvarlig tilbud til pasienten. Er det opp til kommunen alene å definere hva som ligger i et forsvarlig tilbud? Hva skjer når det er uenighet om hva et forsvarlig tilbud vil si? En person som spesialisthelsetjenesten mener trenger spesialisert opptrening og tilbud om fysikalsk behandling kan en kommune med stram økonomi fort mene at tilbud om sykehjemsplass og opptrening fra hjelpepleier er forsvarlig. Norsk Epilepsiforbund frykter at økonomiske hensyn vil veie tyngst i vurderingen av hva som er et forsvarlig totaltilbud for utskrivningsklare pasienter.

Derfor mener vi at spesialisthelsetjenesten burde ha juridisk rett til å gi individuell og medisinskfaglig vurdering av pasientens behov for videre oppfølging og rett til å sette faglige krav til kommunen. Spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten burde sammen vurdere om tilbudet i kommunen er forsvarlig, samtidig som spesialisthelsetjenesten burde ha mulighet til å holde tilbake en pasient når de mener at tilbudet fra kommunen ikke er forsvarlig.

Det er også svært viktig at pasienten selv, og eventuelt dennes pårørende, blir hørt i hva som er et forsvarlig tilbud for den berørte pasient. Videre burde det være mulighet for pasient og eventuelle pårørende å bli hørt *før* spesialisthelsetjenesten sender krav til kommunen om hvilken videre behandling pasienten trenger. Som sikkerhetsnett for pasienten burde det finnes enkle og raske muligheter for å kunne klage om kommunen ikke tilbyr forsvarlige tjenester.

Det er i høringsnotatet noen forhold som er uklare, og NEF stiller spørsmål om hva denne forskriften er ment å dekke. Det kommer ikke klart fram om forskriften dekker pasienter som har vært på spesialistrehabilitering og deretter skal over til kommunen etter endt rehabilitering. Blant mennesker med epilepsi vil noen ha behov rehabilitering ved et av de to landsdekkende spesialistrehabiliteringssentrene for epilepsi, for så å fortsette rehabilitering i kommunen. Norsk Epilepsiforbund mener det er uklart om kommunen vil ha betalingsansvar for personene som er utskrivningsklare, men hvor kommunen ikke har et forsvarlig opplegg klart når pasienten er utskrivningsklar. Videre forutsetter ordningen at den enkelte kommune betaler til det regionale helseforetaket i den helseregionen kommunen geografisk tilhører. Vi stiller derfor spørsmål om hvordan finansieringen vil være for personer som blir behandlet i spesialisthelsetjenesten utenfor sitt geografiske område.

Forskrift om kommunal medfinansiering

I høringsnotatet skriver departementet at hvor pasienten skal få behandling, og hvilket omfang denne behandlingen skal ha, er i utgangspunktet en medisinskfaglig vurdering. Dette kommer ikke frem i forslaget til forskriftstekst. Vi mener derfor at denne ordlyden må lovfestes for å fremheve vektleggingen av pasientens behov og ikke la denne bli et spørsmål om finansiering.

Vi viser til tidligere beskrivelse av kommunal finansiering av behandling og spesialistrehabilitering. Innenfor epilepsifeltet finnes det landsdekkende spesialisthelsetjeneste og opptreningsinstitusjoner. Det er derfor viktig for Norsk Epilepsiforbund å vite at muligheten til behandling og rehabilitering utenfor helseregionen sikres. Vi ønsker klarhet i om kommunene er medansvarlig når pasienter er henvist til behandling eller rehabilitering utenfor helseregion kommunen tilhører geografisk.

Disponering av kontantytelser fra folketrygden

Norsk Epilepsiforbund mener det er positivt at institusjoner ikke lenger skal kunne disponere kontaktytelser fra folketrygden når pasienten ikke lenger kan disponere disse selv. Det er en bedre løsning at nærmeste pårørende eller hjelpeverge disponerer økonomiske ytelser når pasient eller beboer ikke klarer dette selv.

Forslag til forskrift om vederlag for kommunale helse og omsorgstjenester utenfor institusjon

Slik Norsk Epilepsiforbund tolker den foreslåtte forskriftsteksten vil den åpne for at kommunene kan ta betalt for blant annet støttekontakt og opplæring hos lærings- og mestringssentrene. Dette er uakseptabelt for NEF.

Vi mener at forslaget til ny forskrift om vederlag for kommunale helse- og omsorgstjenester utenfor institusjon vil gi kommunene adgang til å ta betalt for langt flere helse- og omsorgstjenester utenfor institusjon enn i dag. Resultatet kan bli større forskjeller mellom kommuner og et mer uoversiktlig lovverk å forholde seg til for mennesker med stort behov for hjelp og med dårlig økonomi.

Departementet skriver at de ønsker denne endringen fordi regelverket vil bli mer konkret og oversiktlig. Dette er ikke NEF enig i.

Selve ordlyden i den foreslåtte § 1 er svært uklar. Ut fra ordlyden er det usikkert om kommuner kan ta vederlag for brukerstyrt assistent. En opplistning over tjenestene kommunene kan/ikke kan ta vederlag og betalingssatser for hadde etter NEFs mening vært ryddigere.

Ut ifra nevnte grunner kan Norsk Epilepsiforbund ikke støtte forslaget til forskrift om vederlag om kommunale helse og omsorgstjenester utenfor institusjon.

Forslag til forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon

Norsk Epilepsiforbund er positive til at bolig med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av behov for tjenester (barneboliger), skal omfattes av pasientskadeloven og helsepersonelloven.

Vi er derimot bekymret over at institusjoner med heldøgns helse- og omsorgstjenester for voksne ikke er nevnt i notatet. Ikke alle heldøgns helse- og omsorgstjenester for voksne er sykehjem. Dette kan blant annet være hjem for yngre voksne med ulike behov, for eksempel hjem for mennesker med utviklingshemming. Med den utformingen høringsnotatet legger til opp til vil disse institusjonene falle utenfor virkeområdet til pasientskadeloven og helsepersonelloven. Dette mener vi er en svært alvorlig konsekvens og ber departementet om å endre foreslåtte forskriftendring.

Helsepersonellovens anvendelse

Departementet ber om tilbakemelding på endringer i forhold til dokumentasjonsplikten i helsepersonelloven. Norsk Epilepsiforbund mener at dokumentasjonsplikten bør gjelde ulikt avhengig av stillingen og ansvaret personalet har. Ikke all informasjon om pasient/beboer har medisinsk relevans og burde være i en pasientjournal. Støttekontakt og personlige assistenter vil ha et annet forhold til en bruker enn lege har overfor sin pasient. Informasjon av en personlig karakter burde som hovedregel ikke finnes tilgjengelig i en pasientjournal.

Et annet poeng er at ikke alle personer som yter tjenester etter den nye kommunale helse og omsorgstjenesteloven bør ha tilgang til journalen. For eksempel bør ikke en støttekontakt eller andre som yter sosiale tjenester ha tilgang til den informasjonen som finnes i pasientens helsedokumenter.

Forskrift om individuell plan

Norsk Epilepsiforbund er glade for endringsforslaget som stadfester retten til koordinator med ansvar for individuell plan og koordinerende enhet for rehabilitering og habilitering. Dette styrker pasientrettighetene.

norsk epilepsiforbund

Karl Johans gate 7 – 0154 OSLO

Vi er spesielt opptatt av at de kommunale koordinatorene skal få en så tydelig rolle og posisjon som mulig. Det er viktig at koordinator kan være et reelt koordineringspunkt for pasienten, og at vedkommende skal kunne gjøre krav på vegne av pasienten. Hvis koordinatoren ikke får lovfestet myndighet til å iverksette, gjennomføre og oppnå punktene i individuell plan, så vil dette bare bli enda en instans for pasienten å forholde seg til. Norsk Epilepsiforbund vil derfor foreslå at departementet gir koordinatorrollen innflytelsen, enten gjennom juridisk beslutningsmyndighet eller gjennom faglig tyngde, for å kunne ivareta pasientens behov og rettigheter.

Koordinerende enhet - forskrift om habilitering og rehabilitering

Norsk Epilepsiforbund ser med glede at departementet viderefører forskriften om koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering. Dette kan styrke pasientenes rettigheter.

NEF lurer på hvorfor den generelle regelen om taushetsplikt, nåværende § 6 i forskriften, fjernes. I forslaget til ny forskriftstekst henvises det til § 9 andre ledd og § 14 andre ledd, men disse paragrafene har kun virkning i spesifikke og avgrensede situasjoner. Vi mener taushetsplikten burde stå som generell regel i forskriften for best å ivareta taushetsplikten i flest mulige situasjoner.

Andre forslag: profesjonsnøytralitet

Norsk Epilepsiforbund er svært bekymret for konsekvensene av profesjonsnøytralitet i lov og forskrift og ber departementet revurdere foreslåtte endringer. Selv om det tar tid å endre lovverk er det svært viktig at det stilles krav til den kommunale helsetjenesten slik at pasient eller beboer får gode tilbud. Gode tilbud forutsetter høy faglighet og faglig tyngde hos de som behandler og veileder pasienten/beboer.

Oppsummering

Norsk Epilepsiforbund er svært bekymret for konsekvensene de foreslåtte endringene om vederlag for kommunal helse og omsorgstjenester utenfor institusjon samt profesjonsnøytralitet i forskriftene kan ha for pasienter og brukere. Vi ber derfor Helse- og omsorgsdepartementet revurdere disse foreslåtte endringene.

Vennlig hilsen
Norsk Epilepsiforbund

Stine Jakobsson Strømsø
Generalsekretær